

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1922 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts under sjätte huvudtiteln gjorda framställningar om anslag till utförande av vissa fiskehamnar jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

Uti den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 har Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 24 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden förstnämnda dag) att

dels till bestridande av kostnaden för utförande av de till fiskehamnsgrupp I hörande hamnbyggnader på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor;

dels för utförande av de till fiskehamnsgrupp II hörande hamnförbättringar i de norrländska kustlänen och Uppsala län på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor;

dels ock besluta, att ifrågavarande anslag må för avsedda ändamål, enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t må finna gott meddela, användas under villkor om kostnadsfri upplåtelse ej mindre av själva området för hamnarna än även av det område i land, som med hänsyn till den rörelse, som är avsedd att bedrivas i hamnarna, bör avseändras för det gemensamma behovet.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 23—27 i statsrådsprotokollet.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts ovanberörda förslag har utskottet till behandling förehäft tre särskilda motioner, nämligen två

likalydande, väckta den ena inom första kammaren (nr 13) av herr *U. Leander* och den andra inom andra kammaren (nr 19) av herr *O. Jeppsson*, däri hemställes om byggandet av ett lämpligt antal vågbrytare å ön Hasslö i Blekinge skärgård, i stället för den fiskehamn, som enligt riksdagens tidigare beslut skulle där komma till utförande, samt en, väckt inom andra kammaren (nr 123) av herr *H. Andersson* i Grimbo *m. fl.*, som hemställt, att riksdagen måtte besluta, att såsom tillägg uti den befintliga planen för fiskehamnarnas utbyggande upptaga behövlig muddring i hamnen vid Hönö-Klåva.

I fråga om de skäl motionärerna anfört till stöd för sina framställningar får utskottet hänvisa till motionerna.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 10 mars 1922 avlåten proposition (nr 132), under åberopande av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att för påbörjande under år 1922 av arbetena med istandsättande av Barsebäcks hamn i huvudsaklig överensstämmelse med av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framlagd plan må, mot framdeles skeende återbetalning enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder, användas erforderligt belopp av de reservationsanslag å tillhopa 1,000,000 kronor, som riksdagen på tilläggsstat för år 1921 och på extra stat för år 1922 anvisat för till fiskehamnsgrupp II hörande hamnförbättringar.

Beträffande utredningen i sistnämnda ärende får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen rörande förevarande frågas tidigare behandling inhämtas, bland annat, följande:

Den s. k. fiskehamnskommissionen framlade i sitt betänkande år 1909 förslag om utförande i viss angiven ordning genom statens försorg eller med bidrag av statsmedel av 79 fiskehamnar vid rikets kuster, bland vilka hamnar kommissionen ansåg vissa vara av beskaffenhet att böra i första hand komma till utförande, under det att de övriga förordades att utföras i andra hand. Inom vardera av dessa grupper ansåg kommissionen en del hamnar böra byggas och för framtiden underhållas av staten, varemot övriga hamnar, med anslag en gång för alla av statsmedel, skulle under väg- och vattenbyggnadsstyrelsens kontroll byggas och för framtiden underhållas av intressenterna själva. Antalet av de hamnar, som av staten själv skulle byggas och underhållas, utgjorde bland de i första hand föreslagna 24 och bland de i andra hand förordade 20.

Riksdagen beslöt därefter år 1911 byggande av samtliga de 24 till utförande i första hand föreslagna hamnar, vilka skulle byggas och underhållas genom statens försorg.

Sedermera beslöt riksdagen dels att Barsebäcks hamn, vilken visserligen föreslagits av fiskehamnskommissionen till utförande i första hand, ehuru detta skulle ske genom intressenterna med anslag av statsmedel, skulle upptagas ibland dem, vilkas byggande skulle äga rum utslutande genom statens försorg, dels ock att bland dessa hamnar skulle uppföras fiskehamnen vid Östra Torp, vilken icke föreslagits av fiskehamnskommissionen.

Med iakttagande härav samt de ändringar i ordningsföljden, som sedermera av riksdagen bestämts, voro de av riksdagen intill år 1921 beslutade 26 fiskehamnarna följande, att utföras i nedan angiven ordning:

Träslöv,	Hallands	län	Barsebäck,	Malmöhus	län
Glommen,	»	»	Värskär,	Kalmar	»
Grundsund,	Göteborgs och Bohus	»	Byxelkrok,	»	»
Kivik,	Kristianstads	»	Gäddbäcksund,	Västerbottens	»
Hällevik,	Blekinge	»	Bergö,	Gävleborgs	»
Nogersund,	»	»	Fågelsundet,	Uppsala	»
Stenshamn,	»	»	Sanna,	Västernorrlands	»
Hönö-Klåva,	Göteborgs och Bohus	»	Lutterhorn,	Gottlands	»
Gislöv,	Malmöhus	»	Kapelludden,	»	»
Östra Torp,	»	»	Grisslan,	Västernorrlands	»
Grönhögen,	Kalmar	»	Stendörren,	Södermanlands	»
Herrevik,	Gottlands	»	Långö,	»	»
Smögenholmarna,	Göteborgs och	»	Bokö,	»	»
Bohus		»			

Till utförande av nu ifrågavarande 26 hamnar hava för åren 1912—1921 anvisats tillhopa 10,768,000 kronor, därav för vardera av åren 1920 och 1921 2,000,000 kronor. Med de sålunda dittills av riksdagen anvisade medlen hava hamnarna vid Träslöv, Glommen, Grundsund, Kivik, Nogersund, Stenshamn, Hönö-Klåva, Östra Torp och Grönhögen antingen redan färdigstälts eller åtminstone i huvudsak blivit fullbordade under år 1921. Vidare hava med dessa medel hamnarna vid Hällevik, Gislöv och Smögenholmarna påbörjats. Arbetet å Herreviks hamn har ännu icke igångsatts.

Rörande fortgången av de nu pågående arbetena har i övrigt upplysts, att alla dessa med undantag av Smögenholmarna beräknas bli färdiga under år 1922. De för samma år anslagna medlen beräknas tillräckliga för slutförandet av alla nu påbörjade anläggningar.

Beträffande utförande av andra i fiskehamnskommissionens förslag avsedda hamnar än de förut angivna hade riksdagen före år 1921 ännu ej fattat beslut.

I statsverkspropositionen till 1921 års riksdag framlade Kungl. Maj:t förslag angående vissa ändringar i sättet och ordningen för utförande av statens fiskehamnar med mera. Förslaget innebar huvudsakligen att dels, för påskyndande av vissa smärre i huvudsak av muddringar bestående hamnförbättringar, av dessa skulle bildas en särskild grupp (*fiskehamnsgrupp II*), vilken skulle komma till utförande jämsides med övriga fiskehamnar (*fiskehamnsgrupp I*), dels en allmän revision skulle äga rum beträffande ordningsföljden för fiskehamnarnas färdigställande, i samband varmed till utförande skulle upptagas ett betydande antal hamnar, vilka tidigare ej beslutats, medan å andra sidan vissa beslutade hamnar skulle ur planen utgå, dels ock att samtliga hamnar skulle utföras på statens bekostnad genom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens försorg.

Det framlagda förslaget blev med några smärre jämkningar i fråga om anslagsbeloppen av riksdagen bifallet.

Sålunda har riksdagen till bestridande av kostnader för utförande av hamnbyggnader vid Hällevik, Gislöv, Herrevik, Smögenholmarna, Barsebäck, Byxelkrok, Kårehamn, Gnisvärd, Kapelludden, Hölick, Värskär, Utvalnäs, Bremö-Kalven, Vändborg, Faludden, Stendörren, Långö och Bokö (*fiskehamnsgrupp I*) på extra stat för år 1922 anvisat ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, varjämte riksdagen beslutat, att nyssnämnda hamnar skulle utföras i där angiven ordning samt att de hamnar vid Sanna och Lutterhorn, som av riksdagen tidigare beslutats, ej skulle komma till utförande.

Därjämte har riksdagen medgivit, att följande 16 i huvudsak av muddringar bestående hamnförbättringar i de norrländska kustlänen och Uppsala län, nämligen Gårdskär, Fågelsundet, Prästgrundet, Agö, Bergö, Grisslan, Gäddbäcksund, Rönnskär, Rödkallen, Holma, Skeppsmalen, Marviksgrunnan, Storhamn, Jättholmarne, Våtnäs och Tupparne, ävensom jämväl i andra delar av landet belägna, av fiskehamnskommissionen till utförande i andra hand förordade fiskehamnsarbeten av liknande art, som av riksdagen komme att beslutas, skulle bilda en särskild grupp (*fiskehamnsgrupp II*) att utföras jämsides med andra i gång varande fiskehamnsbyggnader, därvid omförmälda 16 hamnförbättringar skulle äga företräde framför de övriga hamnarbeten, som komme att till gruppen hänföras, ävensom utföras i den inbördes ordningsföljd, som ovan angivits. För utförande av berörda 16 hamnförbättringar, varför sam-

manlagda kostnaden beräknats till 2,000,000 kronor, har riksdagen anvisat på tilläggsstat för år 1921 ett reservationsanslag av 500,000 kronor och på extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av likaledes 500,000 kronor.

Slutligen har riksdagen medgivit, att även för fall, där sådant ej tidigare beslutits, samtliga de till fiskehamnsgrupp I hörande hamnar ävensom de under fiskehamnsgrupp II upptagna, här ovan särskilt angivna 16 hamnarna skulle utföras och underhållas genom statens försorg.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har hemställt, att framställning måtte göras till innevarande års riksdag om anvisande av fortsättningsanslag till utförande av ifrågavarande fiskehamnar med 1,000,000 kronor för företag, tillhörande fiskehamnsgrupp I, och 700,000 kronor för företag inom fiskehamnsgrupp II.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

»Kungl. Maj:t har den 28 oktober 1921 uppdragit åt väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att verkställa utredning, huruvida genom inskränkning av arbetsplanerna för statens fiskehamnsbyggnader eller genom andra åtgärder minskning av utgifterna för nämnda hamnbyggnader kunde åstadkommas, utan att därigenom hamnarnas ändamålsenlighet och framtida bestånd äventyrades. Med anledning härav har styrelsen i yttrande den 14 november 1921 med stöd av anförda skäl uttalat, att en minskning av utgifterna för hamnbyggnaderna genom en inskränkning av arbetsplanerna i avseende å hamnarnas djup och storlek utan tvivel skulle äventyra hamnarnas ändamålsenlighet och att ett klenare byggnadssätt än det styrelsen funnit oundgängligen nödigt att tillämpa skulle äventyra deras bestånd. Styrelsen kunde ej heller tillstyrka, att hamnarna byggdes i långsammare arbetstakt än hittills föreslagits.

Om det under nuvarande ekonomiska förhållanden kan bli möjligt att fortsätta byggandet av samtliga de beslutade fiskehamnarna, åtminstone utan ytterligare förskjutning i tiden för arbetenas färdigställande, synes mig i hög grad tvivelaktigt. Med hänsyn till svårigheterna att finansiera övergångsbudgeten kan jag i allt fall ej tillstyrka, att för första halvåret 1923 till fiskehamnar, tillhörande grupp I, beviljas högre belopp än 500,000 kronor, därvid i första hand bör tillses, att redan påbörjade företag bli fullbordade.

Vad anslag till företag inom grupp II beträffar, förutsattes i Kungl. Maj:ts förslag i ämnet till 1921 års riksdag, att det beräknade kostnadsbeloppet, 2,000,000 kronor, skulle fördelas på åren 1921, 1922 och 1923, varvid 600,000 kronor skulle anvisas på tilläggsstat för år 1921,

700,000 kronor för år 1922 och återstoden för år 1923. Riksdagen nedsatte emellertid de för åren 1921 och 1922 föreslagna beloppen till, såsom förut nämnts, 500,000 kronor för vardera året. På grund härav anser jag mig icke kunna tillstyrka beviljande av högre belopp för tiden 1 januari—30 juni 1923 än 250,000 kronor, motsvarande 500,000 kronor för helt år.»

Beträffande det i särskild proposition framlagda förslaget om ett omedelbart igångsättande av arbetena å *Barsebäcks* hamn har departementschefen anfört följande:

»Av vad i ärendet förekommit framgår, att Barsebäcks hamn numera befinner sig i ett sådant skick, att man icke utan fara för att densamma skall fullständigt förstöras synes kunna avvakta den tidpunkt, då medel för hamnens iståndsättande bliva tillgängliga från anslag, som anvisats eller äskats för de till fiskehamnsgrupp I hörande hamnbyggnader. Det synes därför nödvändigt att bereda medel för påbörjande av ifrågavarande arbeten snarast möjligt under innevarande vår, därvid till grund för arbetenas bedrivande torde kunna läggas den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppgjorda planen. Till undvikande av att nytt anslag skall behöva äskas torde, såsom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen alternativt föreslagit, de medel, som erfordras för arbetenas bedrivande innevarande år, lämpligen kunna förskjutas från förenämnda av 1921 års riksdag till arbeten inom fiskehamnsgrupp II beviljade anslag å tillhoppa 1,000,000 kronor, vilket belopp i varje fall icke i sin helhet lärer komma att tagas i anspråk för sitt ändamål under innevarande år. Vad sålunda förskjutits torde framdeles böra återbetalas från anslag, som komme att beviljas till företag inom fiskehamnsgrupp I. Då emellertid en dylik anordning skulle innebära en ändring i dispositionen av omförmälda, av riksdagen anvisade anslag, har jag ansett mig böra underställa ifrågavarande ärende riksdagens prövning.»

Utskottets
yttrande.

Efter tidpunkten för framläggandet av fiskehamnskommissionens förslag har till utförande av fiskehamnar anvisats sammanlagt 12,768,000 kronor. I denna summa ingår dock icke vad som under de senaste åren beviljats till muddringshamnar, tillhoppa 1,000,000 kronor. Förstnämnda för åren 1912—1922 beviljade belopp, 12,768,000 kronor, beräknas vara tillräckligt för täckande av byggnadskostnaderna, förutom för redan helt eller åtminstone i huvudsak redan färdigställda 9 hamnar, till ytterligare 2 å 3 hamnanläggningar. Enligt den uppgjorda planen återstå alltså, muddringshamnarna oräknade, icke mindre än omkring 15 hamnanläggningar, vartill anslag ännu icke anvisats.

Med hänsyn till de betydande kapitalutlägg, som dessa nya anläggningar inom grupp I enligt den sålunda vunna erfarenheten medföra och särskilt i betraktande av nu rådande depression, som i och för sig gör stora inskränkningar med avseende å statsutgifterna nödvändiga, har det synts utskottet, att ett fullföljande av ovannämnda plan i hela dess omfattning med all sannolikhet kan väntas komma att medföra anslagskrav, som åtminstone under den närmaste framtiden icke kunna tillgodoses i den utsträckning, som tidigare varit avsett.

Ytterligare bör uppmärksammas, hurusom de ursprungliga planerna till ifrågavarande hamnanläggningar uppgjorts under förutsättningar, som delvis icke längre torde kvarstå. I fråga om metoderna för bedrivande av fisket är det sålunda att märka, att större fiskefartyg numera komma till användning än som tidigare varit fallet. Detta förhållande kan, såsom av den rörande hamnen vid Hönö-Klåva väckta motionen bestyrkes, komma att inverka på frågan om storleken och djupet av hamnanläggningarna, delvis i fördyrande riktning. Å andra sidan hava säkerligen å vissa platser inträtt förändringar med avseende å befolkningens storlek, dess yrkesförhållanden m. m., vartill man ej heller kan underlåta att taga hänsyn.

Nu angivna omständigheter såväl beträffande det allmänna tidsläget som ock i övrigt synas utskottet motivera, att det tages under övervägande, huruvida samtliga tidigare planerade hamnanläggningar böra komma till utförande eller om icke vissa inskränkningar i det uppgjorda byggnadsprogrammet böra företagas.

I vissa fall lärer vidare vara påkallat att taga under förnyad omprövning möjligheterna att genom förenklingar åstadkomma en nedläggning av byggnadskostnaderna utan eftergivande av kraven på hållbarhet och motståndskraft mot sjö och vind. I sistnämnda hänseende bör dock icke förbises, hurusom erfarenheten från äldre hamnbyggnadsarbeten givit vid handen, att man genom ett för svagt byggnadssätt lätt kan riskera hela arbetets ödeläggelse genom de påfrestningar, för vilka anläggningarna enligt sin natur äro utsatta.

Det synes alltså utskottet, att en utredning i nu angivna hänseenden bör komma till stånd. Även om vid densammas företagande frågan om det tekniska utförandet av fiskehamnarna bör vinna beaktande, torde utredningen dock i huvudsak böra inriktas på att åstadkomma ett bedömande ur allmän ekonomisk synpunkt av behovet av hamnars anläggande å de olika platserna, varvid särskilt bör uppmärksammas nödvändigheten av, att byggnadskostnaderna komma att stå i rimlig proportion till den framtida nyttan av respektive anläggningar.

Trots sin omfattning torde nämnda utredning kunna utföras genom de statens vederbörande myndigheter, vilka det tillkommer att pröva spörsmål av ifrågasvarande natur. Utskottet förutsätter därvid, att lantbruksstyrelsen, vilken tidigare varit representerad inom fiskehamnskommissionen, lämnas tillfälle att medverka jämväl vid verkställandet av den nu ifrågasatta utredningen såsom företrädare av fiskerinäringen.

Den undersökning, vars företagande utskottet således ansett sig böra förorda, skulle, såsom av det ovan sagda framgår, närmast avse de större fiskehamnsanläggningarna inom grupp I. I den mån så befinnes lämpligt, bör givetvis hinder icke möta mot att undersökningen utsträcker att omfatta även muddringshamnarna och de möjligheter, som beträffande jämväl dessa hamnförbättringar kunna föreligga att, utan åsidosättande av skäligen krav på deras verkställande inom rimlig tid, nedbringa statens utgifter även för denna grupp av anläggningar.

Beträffande därefter den nu föreliggande frågan om arbetenas bedrivande å hamnanläggningarna inom grupp I under den närmaste tiden vill utskottet framhålla, att, även om utskottet, såsom av det ovan sagda framgår, anser, att en revision av planerna för desamma bör företagas, det dock måste anses förhastat att avbryta de arbeten, som redan igångsatts och som nått över det förberedande stadiet. De anläggningar, som sålunda avses, äro Hällevik, Gislöv och Smögenholmarna, vartill nu, i enlighet med Kungl. Maj:ts därom framlagda särskilda förslag, skulle komma Barsebäcks hamn.

Vad särskilt sistnämnda hamn angår, får utskottet anföra, att det syns utskottet av förhållandena påkallat, att denna hamnanläggning snarast iståndsättes. Ett dröjsmål härmed skulle, såsom av utredningen framgår, lätt kunna medföra, att byggnadsarbetet avsevärt försvårades och fördröjades genom nya ras.

Vid en inom utskottet företagen granskning av de uppgjorda planerna och kostnadsberäkningarna för arbetena vid Barsebäck, vilka beräkningar sluta på ett totalbelopp av 744,000 kronor, har dock den sålunda antagna totalkostnaden syns vara hög. Innan Kungl. Maj:ts medgivande till arbetenas igångsättande lämnas, bör enligt utskottets mening tagas under omprövning, huruvida icke, utan åsidosättande av tillbörliga krav på anläggningens framtida hållbarhet, kostnaderna för densamma kunna nedbringas. Vid den undersökning rörande möjligheterna att för ifrågasvarande hamnbyggnad åstadkomma en lägre byggnadskostnad än den nu antagna, som sålunda bör företagas, kan det

måhända visa sig lämpligt att införskaffa entreprenadanbud från enskilda firmor på ifrågavarande område.

Vad själva anslagsfrågan beträffar får utskottet tillstyrka, att det för hamnanläggningarna inom grupp I för första halvåret 1923 äskade beloppet, 500,000 kronor, ställes till Kungl. Maj:ts förfogande. Ifrågavarande belopp utgör endast hälften av vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ursprungligen begärt, och möjligheterna att med detta anslag åstadkomma ett planmässigt bedrivande av ifrågavarande hamnbyggnadsverksamhet begränsas ytterligare, därest såsom nu avses, anläggningen vid Barsebäck skulle påbörjas tidigare än som förut beräknats.

Icke heller det för muddringshamnarna begärda anslaget, 250,000 kronor, har givit utskottet anledning till erinran. Såsom av utredningen framgår, understiger det väsentligt icke blott den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen nu begärda anslagssumman utan även vad som ansågs böra beviljas i den plan för dessa hamnförbättringar, som förelades 1921 års riksdag.

Vad till sist angår de i ämnet motionsvis gjorda framställningarna, får utskottet erinra, att desamma avse spörsmål, vilkas bedömande lämpligen bör upptagas till närmare granskning i sammanhang med den allmänna utredning rörande de olika fiskehamnarna, vilken utskottet ansett böra äga rum.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anført, får utskottet hemställa,

- I. att riksdagen må,
 - a) till bestridande av kostnaden för utförande av de till fiskehamnsgrupp I hörande hamnbyggnader på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor;
 - b) för utförande av de till fiskehamnsgrupp II hörande hamnförbättringar i de norrländska kustlänen och Uppsala län på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor;
 - c) besluta, att ifrågavarande anslag må för avsedda ändamål, enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t må finna gott meddela, användas under villkor om kostnadsfri upplåtelse ej mindre av själva området för hamnarna än även av det område i land, som med

hänsyn till den rörelse, som är avsedd att bedrivas i hamnarna, bör avsöndras för det gemensamma behovet;

d) medgiva, att för påbörjande under år 1922 av arbetena med istandsättande av Barsebäcks hamn i huvudsaklig överensstämmelse med av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framlagd plan må, mot framdeles skeende återbetalning enligt i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 10 mars 1922 angivna grunder, användas erforderligt belopp av de reservationsanslag å tillhopa 1,000,000 kronor, som riksdagen på tilläggsstat för år 1921 och på extra stat för år 1922 anvisat för till fiskehamnsgrupp II hörande hamnförbättringar;

e) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna riktlinjer låta verkställa utredning rörande statens fiskehamnsbyggnadsverksamhet och de ekonomiska förutsättningarna för densamma;

II. att herrar Leanders, Jeppssons och Anderssons i Grimbo ovanberörda motioner må anses besvarade genom vad utskottet här ovan anfört.

Stockholm den 25 april 1922.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
 från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *C. J. G. Swartz*,
J. Nilsson i Skottlandshus, *H. F. Lamm*, *C. P. V. Nilsson*, *O. U. B. Olsson*, *J. Nilsson*
 i Malmö, *O. Bergqvist*, *I. Bergman*, *J. B. Johansson* och *C. Johansson* samt
 från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *J. B. Eriksson* i Grängesberg,
A. Wiklund, *K. V. Rydén*, *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp, *O. H:son Waldén*,
O. Olsson i Kullenbergstorp, *S. Bengtsson* i Norup, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *C. R. Jansson*
 i Falun och *L. J. Carlsson-Frosterud*.
